



Posudek bakalářské práce

Jméno a příjmení
studenta/ky:

Kateřina Stone

Osobní číslo:

Studijní program:

Psychologie

Studijní obor:

Arteterapie

Katedra:

Ateliér arteterapie

Akademický rok:

2021/2022

Název práce:

Spirituální tematika v projektivně intervenční arteterapii.

Vedoucí práce:

PaedDr. Evžen Perout

Hlediska hodnocení

Obsahová úroveň práce

Formulace cílů:

cíle jsou jasně formulovány

1	2	3	N
☒	☐	☐	☐

cíle nejsou korektně formulovány

Struktura práce odpovídá cílům:

zcela odpovídá

1	2	3	N
☒	☐	☐	☐

neodpovídá

Jednotlivé části práce:

jsou pro celek podstatné

1	2	3	N
☒	☐	☐	☐

nejsou podstatné

Teoretická a empirická část práce jsou:

provázané

1	2	3	N
☒	☐	☐	☐

neprovázané

Naplnění cílů práce:

cíle práce naplněny

1	2	3	N
☐	☒	☐	☐

nenaplněny

Způsob zpracování

Zvolené metodologické řešení:

	1	2	3	N	
odpovídá cílům práce	☒	☐	☐	☐	neodpovídá cílům práce

Adekvátní použití výzkumných metod, metodických postupů:

	1	2	3	N	
zcela adekvátní	☒	☐	☐	☐	neadekvátní

Způsob prezentace problému/tématu:

	1	2	3	N	
přiměřený a jasný	☐	☒	☐	☐	neodpovídá typu práce, není srozumitelný

Úroveň interpretace a diskuze k řešenému problému:

	1	2	3	N	
dostatečná	☐	☒	☐	☐	nedostatečná

Propracovanost práce:

	1	2	3	N	
práce je ve všech svých částech přiměřeně propracovaná	☐	☒	☐	☐	některé části práce nejsou dostatečně dopracované, dokončené

Práce se zdroji

Práce s odbornou literaturou:

	1	2	3	N	
výborná	☐	☒	☐	☐	nedostatečná (neodpovídající)

Aktuálnost použitých zdrojů:

	1	2	3	N	
zdroje jsou aktuální	☐	☒	☐	☐	zdroje nejsou aktuální

Zahraniční zdroje:

	1	2	3	N	
práce obsahuje relevantní zahraniční zdroje	☐	☒	☐	☐	práce neobsahuje zahraniční zdroje

Relevance a validita zdrojů:

	1	2	3	N	
relevantní	☐	☒	☐	☐	nerelevantní

Citační norma:

	1	2	3	N	
zcela dodržena	☒	☐	☐	☐	nedodržena

Jazyková úroveň práce

Stylistická vyspělost:

odpovídá úrovni odborného stylu	1 ☐	2 ☐	3 ☒	N ☐	neodpovídá požadované úrovni
---------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	--	-------------------------------	------------------------------

Gramatická úroveň:

neobsahuje gramatické chyby	1 ☐	2 ☒	3 ☐	N ☐	obsahuje velké množství gramatických chyb
-----------------------------	-------------------------------	--	-------------------------------	-------------------------------	---

Odborný jazyk:

používá výborně	1 ☐	2 ☒	3 ☐	N ☐	nepoužívá
-----------------	-------------------------------	--	-------------------------------	-------------------------------	-----------

Formální úroveň práce

Rozsah práce:

odpovídá	1 ☒	2 ☐	3 ☐	N ☐	neodpovídá stanoveným požadavkům
----------	--	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	----------------------------------

Práce obsahuje požadované náležitosti:

obsahuje	1 ☐	2 ☒	3 ☐	N ☐	neobsahuje
----------	-------------------------------	--	-------------------------------	-------------------------------	------------

Grafická úroveň práce:

vyhovující	1 ☐	2 ☒	3 ☐	N ☐	nevyhovující
------------	-------------------------------	--	-------------------------------	-------------------------------	--------------

Struktura a členění práce:

vyhovující	1 ☒	2 ☐	3 ☐	N ☐	nevyhovující
------------	--	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	--------------

Další hodnocení

Autorka svou bakalářskou práci zaměřila na hledání spirituálních aspektů spojených se zadáváním biblických témat v systému projektivně intervenční arteterapie. Lze konstatovat, že problematika spojená se spiritualitou v českém arteterapeutickém prostředí dosud zpracována nebyla. I v zahraničních publikačních výstupech se texty spojující problematiku spirituality a arteterapie objevují zřídka. Zajímavější již jsou zkušenosti psychoterapeutů, kteří téma spirituality postupně objevují a včleňují do svých terapeutických koncepcí.

V úvodní kapitole teoretické části autorka zdůvodňuje, proč může být téma spirituality pro arteterapii zajímavé, expresivní výraz nabízí kvality, které mohou problematiku duchovních aspektů obsahovat. S odkazem na pojetí pedagoga J. Davida autorka práce upozorňuje, že samotnou (výtvarnou) tvorbu lze vnímat jako smyslově duchovní akt. Teoretická část je dále zaměřena na objasnění klíčových pojmů souvisejících s tématem práce, jde o samotný pojem spirituality, dále pojem náboženství a religiozity. Možná

by bylo vhodné vzhledem ke zmínce o léčitelství (str. 20) včlenit i pojmy esoterika a magie? Jen náznakem je v souvislosti s výše uvedenými a vysvětlovanými pojmy zmíněn možný přesah k antropologickým pojetím (V. E. Frankl), která v terapeutickém kontextu oblast spirituality vnímají jako rozšiřující vrstvu pro porozumění člověku v jeho celistvosti. Teologické koncepce k tématu duchovního přesahu lidského jedince a jeho celoživotního směřování autorka vzhledem k rozsahu problematiky opomíjí. Spíše redukovaným popisem zaměřeným na životní fakta (S. Freud, C. G. Jung) je zpracována kapitola vztahu terapeutických přístupů k problematice spirituality. Zde zřejmě je jistý dluh, protože tato problematika má poměrně bohaté souvislosti, jen orientačně lze zmínit integrativní spirituálně orientovanou psychoterapii (satiterapie), transpersonální přístupy, humanistický, na osobu zaměřený koncept, existenciální přístupy. Z poslední skupiny přístupů autorka obsáhleji zmiňuje biblioterapii a hagioterapii. Rovněž kapitola s názvem „Osobnost terapeuta“ by vyžadovala hlubší úvahu, jde o širší kontext podob spirituální intervence v terapii a v tomto úhlu pohledu lze narazit na podstatná témata (podoby spirituální intervence, vzdělání terapeuta, etické aspekty)? Více popisná je kapitola s názvem „Spiritualita a umění“, zvolené zaměření na moderní umění pracuje s koncepcí, že odklon od „materiálního umění k abstraktním podobám“ v sobě nese i příklon ke spiritualitě (str. 25)? Nicméně je škoda, že teze je brána jako fakt a není dále zdůvodněna. Zůstává otázkou, zda „materiálním uměním“ je míněno realistické umění a tento typ umění má tedy méně spirituálních obsahů než umění pracující s abstraktními formami? V praktické části práce je stanovena základní otázka, zda lze v tvorbě zkoumat spiritualitu a co by bylo možné považovat za odkazy k této problematice? Východiskem k úvahám jsou výtvarně zpracovaná biblická témata, nejčastěji téma Adam a Eva a Betlém. Za výhodné považují spojení artefaktů s odpověďmi jejich autorů v dotazníku. Otázky jsou směřovány na autorův osobní vztah k náboženství a spiritualitě, jak tyto aspekty autoři případně vnímají v souvislosti se zpracovávanými tématy. Hypotetické úvahy k jednotlivým artefaktům považují za adekvátní a citlivé vzhledem k řešené problematice, nejedná se o terapeutický rozhovor, ale hypotézy vzhledem ke stanoveným záměrům výzkumné sondy. Domnívám se, že v diskuzní části práce (str. 71) mohla být autorka odvážnější a precizněji formulovat závěry. Jako objevený aspekt, který může navozovat úvahy na spirituální problematiku, je zmíněn fenomén světla v obraze. Tato skutečnost mohla být více rozvedena, případně zdůvodněna? Zajímavá je úvaha o příklonu k abstraktní formě zpracování zadaných biblických témat, zde autorka vychází z koncepce zmíněné v teoretické části v souvislosti s abstraktním uměním. Rovněž upozorňuje na skutečnost, že tato volba může být i výrazem odkazující k psychopatologii a pro terapeuta vzniká náročná situace, kdy je třeba rozlišit obsah verbálního sdělení autora díla a podobu jeho výtvarného vyjádření (viz respondent č. 14). Možná se také dalo více vytěžít i z odpovědí respondentů v dotazníku? Zajímavě třeba působí skutečnost, že respondenti často negativně komentují institucionalizované formy náboženství, naopak svoboda a samostatné hledání v této oblasti je vnímána jako priorita, na rozdíl od přebírání tradice. Možná i toto je zajímavá skutečnost, která vyplynula z dotazníkového šetření a může potvrzovat dojem, který je s tématem spirituality v populaci respondentů generačně a většinově spojen? Formálním nedostatkem práce jsou formulační nedotaženosti, zvl. v teoretické části mnohdy vedou k problémům s porozuměním textu.

Závěr

Navrhovaná klasifikace slovně:

výborně

☐

velmi dobře

☒

dobře

☐

nevyhověl/a

☐

Práce splňuje základní požadavky na tento typ prací, a proto ji doporučuji k obhajobě:

ANO

NE



Datum:

15.8.2022



Podpis vedoucí/ho práce: